

2008. M.164

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

LEAVING CERTIFICATE EXAMINATION, 2008

BULGARIAN

HIGHER LEVEL

MARKING SCHEME

Български език

Схема за оценяване и критерии

Първа част (30 /100)

1. Какво е значението на думите или на словосъчетанията в текста?

а) двойственост

1 точка

- Качество на двойкост, съвместно съществуване на два различни (противоположни) елемента в една същност.

б) гъдел

1 точка

- преносна употреба на думата с основно значение „особено раздразнение при докосване на някои места на тялото, обикновено придружавано със смях”, която означава в текста „търсен ефект на приятна емоционална възбуда”.

в) погибел

1 точка

- масова гибел.

г) достоверен

1 точка

- Истинен, верен, надежден, който не подлежи на съмнение.

д) сектантски колективи

1 точка

- Групи от хора, членове на религиозни секти.

2. За какъв „феномен на очакване” се говори в текста?

5 точки

- Темата за „очакването на края” в „медии, църкви и в империи”...

3. Цитирайте две противоположни научни хипотези за настъпващи климатични промени на земята.

5 точки

- Например: „В началото на 2008-а учените от Главната астрономическа обсерватория на Руската академия на науките заявиха, че към 2012 година Земята ще почне да стине заради променената слънчева активност”, „прогнозите на НАСА за предстоящо заледяване” и „ще има затопляне;

арктическите ледове ще се разтопят и първо ще се наводним, а после половината земя ще стане Сахара”.

4. Имало ли е в историята на човечеството други подобни климатични бедствия?

5 точки

- « "Благодарение" например на един такъв "малък ледников период" от XV до началото на XVIII век по цялата земя настъпили усилни за земеделието години, а по някои места, като например в Гренландия, норвежките колонизатори измират до един от студ и глад. »

5. Как се отнася авторът към съвременните апокалиптични тревоги?

5 точки

- Авторът е скептичен, защото смята, че те отразяват една същностна черта на човека, на когото е присъщо да мисли за края си и да определя границите на живота си и апокалиптичните му страхове са „част от самата двойственост на съществуването” му.

6. Защо, според вас, авторът нарича есхатологичните страхове на човечеството и „блянове?”

5

точки

Той смята, че „съставна част от нашата активност е съзнанието за възможен личен и масов свършек” и „човек вероятно живее по-смислено, ако има спомен за начало и заплахата от край”. В този смисъл човекът има нужда да „вижда границите” на живота си и най-вероятно не може да си представи живота без съзнанието за край. Това означава, че дори и да се страхува, човекът по някакъв начин „мечтае” за края си. Затова „дълбоко в себе си той тръпне в очакване...”

Втора част (30/100)

„Дали без съответните дати, заплахи и апокалиптични прогнози, мними или реални, бихме били по-хармонични?”

Направете коментар и изразете мнението си (с около 100 думи).

30 точки

- Лична интерпретация, ясни и непротиворечиви идеи.

Трета част (40/100)

Напишете съчинение (минимум 300 думи) **на една** от следните теми:

1. В очакване на края на света

или

2. Общуваме ли по-добре в нашия свят на хиперкомуникация, на и-мейлове, на чат-стаи и мобилни телефони?

40 точки

- Умение за създаване на цялостен, логически последователен (кохерентен и кохезивен) текст, целенасоченост на аргументацията, езикова компетентност и речеви умения.

Бележки:

При оценяването на отговорите от първите две части се прилагат следните критерии:

- 1. Яснота и точност на израза – кандидатът разбира добре въпросите и знае как да отговори ясно и точно – 30% ;*
- 2. Свързаност и непротиворечивост на отговорите – кандидатът използва откъси от текста, които са адекватни на мисълта му, идеите му са непротиворечиви и композицията на съчинението следва определена логика – 30% ;*
- 3. Езикова компетентност – кандидатът умее свободно да изразява идеи си, езикът на изказването му е ясен и точен – 30% ;*
- 4. Конвенционални умения – кандидатът владее и прилага граматичната норма и правописа на съвременния български книжовен език.*